

Thema: Op de proef gesteld

‘Een boom die niet geschud wordt door de wind, groeit niet en vormt geen wortels’.

Het is als in het verhaal van de palm: *Een slecht mens ergerde zich aan een mooie, jonge palmboom. Om hem shade toe te brengen, legde hij een zware steen in zijn kruin. Maar toen hij jaren later daarlangs kwam, was de palmboom mooier geworden dan de andere bomen. De steen had hem gedwongen zijn wortels dieper in de aarde vast te hechten. Zo kon hij ook hoger groeien. De steen werd een uitdaging voor hem. Zo zijn verleidingen en bekoringen een uitdaging voor ons. Ze dwingen ons onze wortels dieper in God vast te hechten. De strijd tegen de bekoringen hoort bij het wezen van de mens. Het stelt de mens op de proef. De hele samenleving wordt verleid en voortdurend bekoord door geweld en verslaving, hebzucht en macht. Ieder mens die zichzelf serieus neemt, loopt vroeg of laat op tegen de vraag: hoe standvastig kan ik zijn? Een vraag die voor Matteüs ook belangrijk moet zijn geweest, want hij laat Jezus optreden ermee beginnen. Na zijn doop wordt Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn. Daar in de woestijn wordt Hij door de satan op de proef gesteld. Jezus is alleen, veertig dagen en nachten en hij heeft honger. En dan komt de beproever, de diabolos, het Grieks voor “die alles in de war gooit”, die zegt: ‘Als jij de zoon van God bent, dan moet het toch een fluitje van een cent zijn van stenen brood te maken. Een reclamespotje van het eerste uur lijkt het wel. Jezus weet dat mensen daadwerkelijk honger kunnen lijden. Het werd zelfs een gebed dat Hij ons leerde: geef ons heden ons dagelijks brood. Het woord van de Tora is voor Jezus belangrijker dan de behoefte om alle problemen in één slag te willen oplossen. Jezus zegt: ‘Wij leven niet van brood alleen maar ook van Gods Woord. Wanneer de duivel ziet dat deze poging te doorzichtig is komt hij met een nog slimmere truc. Hij citeert opnieuw de Bijbel en daagt Jezus uit te laten zien dat Hij als zoon van God onkwetsbaar is. Hij neemt Hem mee naar de tempel en zegt: spring maar, want er staat geschreven dat engelen je zullen opvangen zodat je je voet niet stoot. Op die manier wordt je eigenlijk een beetje gelijk aan God. Niet voor niets komen we dit ook tegen in het verhaal van Adam en Eva. In het boek Genesis wordt de mens geschetst als iemand die de neiging heeft groter te willen zijn dan hij is. In onze overmoed eisen wij steeds meer ruimte op en gedragen wij ons alsof wij zélf God zijn. Zo worden we doof voor zijn Woord en raken we los van de onmiddellijke nabijheid van God. Op die manier verdwijnt het Paradijs. Ook nu doorziet Jezus de gedachten van de duivel en zegt: “Je moet je God niet op de proef stellen’. We moeten God niet uitdagen en Hem voor ons eigen karretje spannen. Hij is te groot en te heilig. Uiteindelijk rest de duivel nog maar één verleiding. Het is de verleiding van het *hebben*, de verleiding waarvoor vrijwel iedereen zwicht. De duivel neemt Jezus mee naar een hoge berg en toont Hem alle koninkrijken van de wereld. Maar Jezus past daarvoor. Dan laat de duivel Jezus met rust en komen er engelen om voor Hem te zorgen. Jezus, die niets menselijks vreemd is, wordt in zijn leven voor de keus gesteld: ben ik een Messias van het succes, macht en roem, of ga ik de weg van nederigheid, dienstbaarheid en liefde? Een van de beproevingen van onze tijd is, dat wij shadevrij willen leven, alle risico’s willen uitbannen om maar niet te worden geraakt. Maar ook ons verzamelen en consumeren, ons verlangen zo min mogelijk te lijden, het zijn allemaal er allemaal voorbeelden van beproevingen in onze tijd. Beproevingen horen bij het wezen van de mens. Zonder iets te breken of beschadigd te worden, gaat het niet. Wie bekoord wordt, leert de satan kennen maar ook de waarheid in zijn hart. We worden innerlijk sterker, volwassen mensen wanneer we de confrontatie met de waarheid aangaan en standhouden in de bekoring. Als we in het Onze Vader bidden: leid ons niet in bekoring, dan vragen we niet om niet of nooit bekoord te worden want dat zou onmogelijk zijn. We vragen alleen dat de bekoring ons niet zal verslinden; dat wij niet in een situatie komen dat ons geloof bezwijkt.*

Wat drijft ons in dit leven? Wat is mijn hoogste levensdoel? De vastentijd is een kans om onszelf tegen te komen en om te ontdekken waar wij eigenlijk van leven. Het doel van de vastentijd is dat wij de betrekkelijkheid van zoveel dingen gaan beseffen die onmisbaar lijken. Ieder heeft zijn woestijn. Ieder heeft zijn eigen manier om te leren dichterbij zichzelf te komen, om te leren dichterbij een ander te komen en om te leren dichterbij God te komen. Leer zien wat bijkomstig is. Leer zien wat werkelijk voor ons van belang is. Alleen dan kunnen we een gelukkig mens zijn. Gelukkig ben je, als je een beetje met alle tegenstellingen in jezelf kunt leven, en vooral als er een paar mensen zijn die je goed vinden, zoals je bent.